

Leva enkelt - individuell återvändsgränd

Miljöaktivisten Derrick Jensen kritiserar individualistiska lösningar på klimathot vilket har lett till omskakande debatt i USA. Först tar jag upp Jensens politiska argument, sedan hans matematiska uträkningar som visar att ifall alla individer (100%) lydde Al Gores och andras individuella råd så skulle effekten bara bli marginell. Alla citat är från Jensens artikel "Forget shorter showers Why personal change does not equal political change".

Klimatrörelser lägger bördan på individen för att slippa hota makt

Jensen visar att vi har skapat oss två världsbilder som motsäger varandra. Den ena är historisk. Den andra handlar om hur vi idag ska förändra världen. Historiskt förklarar knappt någon politiska förändringar och revolutioner med att de skulle ha berott på individens livsstil. Så hur kan historien suddas ut när vi föreställer oss politisk förändring idag?

"Would any ... person think dumpster diving would have stopped Hitler, or that composting would have end slavery"? "Then why no, with all the world at stake, do so many people retreat into these entirely personal "solutions".[1]

Jensen analyserar hur Al Gores film En obekväm sanning från 2006 lägger hela bördan på individen. Inga förslag i filmen hotar maktordningar.

"An Inconvenient truth helped raise consciousness about global warming. but did you notice that all of the solutions presented had to do with personal consumption - changing light bulbs ... and has nothing to do with shifting power away from corporations, or stopping the growth economy that is destroying the planet?"

Makttekniker i klimatarbetet

Flera olika makttekniker används för att få oss fast i individuella lösningar. En är att vi ges flera valmöjligheter, men vad vi än väljer så förlorar vi i slutändan.

Men vi känner oss ändå tvingade att välja. Vi vill så gärna göra något. Att inte välja skulle kännas som ett svek.

“I think part of it is that we’re in a double bind. A double bind is where you’re given multiple options, but no matter what option you choose, you lose, and withdrawal is not an option.”

Den andra makttekniken är att lasta hela den politiska skulden på individen. Klimathotet används för att tynga ner individen istället för att skapa gemensamma möjligheter till befrielse. Denna maktteknik lägger också skulden på de som inte har så mycket resurser eller makt. De som har tillgång till enorma resurser via stat eller företag osynliggörs.

“The second problem – and this is another big one – is that it incorrectly assigns blame to the individual (and most especially to individuals who are particularly powerless) instead of to those who actually wield power”.

Skuldbelägga individen bygger på myter

Två myter används för att tränga in oss i politisk individualism. 1) Att var och en av oss skulle ha orsakat klimathotet. 2) Att vi därför också är lösningen.

“The whole individualist what-you-can-do-to-save-the-earth guilt trip is a myth. We, as individuals, are not creating the crises, and we can’t solve them.”

Aktivistens roll är inte att bli duktig, leva klimatsmart med gott samvete, utan att konfrontera och montera ner system som hotar liv och vår jord: “the role of an activist is not to navigate systems of oppressive power with as much integrity as possible, but rather to confront and take down those systems.”

Inte ens alla individer skulle vara lösning - statistik

Jensen tar upp några uträkningar som visar att ifall alla, hundra procent, följde Al Gores, eller andras, individualistiska klimatråd, så skulle resultatet bara bli marginellt. Individuell konsumtion är bara en liten del av konsumtionen.

“For the past 15 years the story has been the same every year: individual consumption – residential, by private car, and so on – is never more than about

a quarter of all consumption: the vast majority is commercial, industrial, corporate, by agribusiness, ... government ... military. So even if we all took up cycling and wood stoves it would have a negligible impact on energy use, global warming and atmospheric pollution.”

Även våra hushållssopor står för bara en marginell del av alla sopor. “Municipal waste accounts for only 3 percent of total waste production in the United States.”

Jensen betonar att det mycket väl kan vara viktigt att leva enkelt av andra skäl än att det skulle vara politiskt effektivt, eller att det skulle påverka klimatet. Det skulle ju kunna ge oss tid att organisera motstånd. Kronofogden skulle inte bli något hot. Risken för att förlora jobbet skulle inte göra oss lydiga. Lån-till-bank slaveri skulle inte styra våra liv.

“I am not saying we shouldn’t live simply. I live reasonably simply myself, but I don’t pretend that not buying much (or not driving much, or not having kids) is a powerful political act, or that it’s deeply revolutionary. It’s not. Personal change doesn’t equal social change.”

Per Herngren

2013-03-07, version 0.1

Dela gärna statistik nedan som antingen stärker eller motbevisar Derrick Jensens resonemang.

Referens

Derrick Jensen, Forget shorter showers Why personal change does not equal political change, *Orion Magazine*, 2009.

Fotnot

[1] Derrick Jensen, Forget shorter showers Why personal change does not equal political change, *Orion Magazine*, 2009.